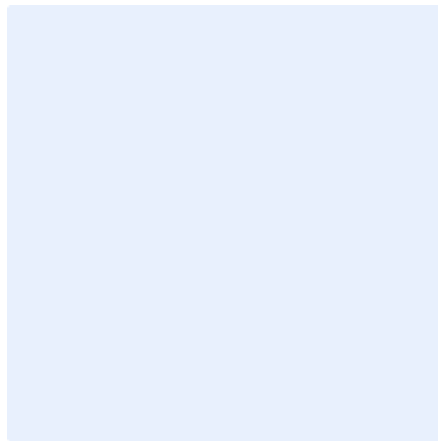

Sammanställning av workshop 2

Del 2 om ansvar. Stormöte, Regional
kustsamverkan Skåne – Halland 2024-
05-08

Länsstyrelsen
Skåne

Introduktion och metod

Workshopen handlade om hur fastighetsägare och kommuner kan ta ett gemensamt ansvar för att genomföra kostnadseffektiva insatser som på bästa sätt både skyddar och tar tillvara allmänna intressen. Frågor i workshopen har koppling till kommittédirektiv (Dir 2024:31) som ska utreda bl. a ansvar och finansieringsmodeller.

Workshopen genomfördes som ett rollspel. Deltagarna delades in i 7 grupper. Varje grupp fördelade deltagarna i 4 olika roller, kommun, fastighetsägare, bank och försäkringsbolag. Varje deltagare svarade enskilt på frågor på post it lappar. Svaren sattes sedan upp på blädderblock. Därefter fanns möjlighet till komplettering med synpunkter och reflektioner på svaren i respektive grupp. Avslutningsvis fick varje grupp skriva ner något sammanfattande för hela gruppen. Efter workshopen samlades blädderblock med post it lappar in och sammanställdes utifrån svaren. Syftet med sammanställningen är att få en så bred bild som möjligt över vilka tankar som finns bland deltagarna som har intresse av hur kusten kan förvaltas framöver med de utmaningar ett förändrat klimat innebär. Huvuddelen av deltagarna har erfarenhet av effekterna av översvämning och erosion och kunskaper i processer som krävs för att genomföra åtgärder. Svaren har i denna sammanställning har inte sammanställts gruppvis. Där det varit möjligt har likartade svar aggregerats. Svaren för vissa av frågorna har kunnat kvantifieras. Vid kvantifieringen har svarsalternativ tagits fram med utgångspunkt från hur deltagarna har svarat. Resultaten har inte sammanställts utifrån vilken roll som svarat vad, vilket kan motiveras av att deltagarna inte behöver representera den roll de har i verkligheten. Totalt var 54 personer anmälda till workshopen. Det är oklart hur många som deltog men svaren tyder på att färre deltog då ingen av frågorna besvarade av mer än 35 personer.

Sammanställning av svar på frågor som ställdes i workshop:

1. Vilka är fördelarna respektive nackdelarna om kommunen får ansvar för att samordna åtgärder?

Redovisade fördelar:

- Kommunen har kunskap/ kompetens att bidra till lösningar (10st)
- Kommunen har möjligheter till att planera och genomföra kostnadseffektiva, hållbara, funktionella och långsiktiga åtgärder (10st)
- Ökad tydlighet/ansvar (7st)
- Ökad möjlighet till bredare lösningar/ helhetsperspektiv (5st)
- Lokal expertis/lokalkännedom (4st)
- Kommunen kan genom sina resurser ha lättare att söka bidrag för åtgärder (4st)
- Kommuner har lättare att göra intresseavvägningar över större område (3st)
- Kommunen kan skynda på att processen/arbetet drivs framåt (2st)
- Kommunen har goda myndighetskontakter (2st)
- Kommunen kan argumentera för lokala skillnader (2st)
- Organisation finns
- Kommun har högt förtroende
- Kommunen kan vara förberedd och ha färdiga förslag inom riskområden
- Kommunal rådighet skyddar äganderätt /fastighetsrätt
- kommunal rådighet underlättar för banklån
- kommunal rådighet påverkar bostadsmarknad och investeringsvilja positivt
- Gemensamt ansvar
- Likabehandling

Redovisade nackdelar:

- Ansvar / initiativ förskjuts från fastighetsägare (5st)
- Långa processer (5st)
- Egenintressen/markägarintressen kan skapa konflikter i små kommuner (5st)
- Ökad kostnad för kommunen (4st)
- Begränsade kommunala resurser (4st)
- Åtgärder på kommunens villkor (4st)

- Olika synsätt mellan kommuner kan leda till inkonsekvent tillämpning (3st)
- Kostnadsfördelning kan bli skev (2st)
- Hela skattekollektiv drabbas av kostnader (2st)
- Nytt/fördelning
- Ökat arbete för att få tillgång till privat mark
- Kan skapa otydlighet över ansvar när åtgärd genomförs
- Andra aktörer kan vara mer lämpade t. ex lantmäteri
- Fastigheter kan ha gränser även i angränsande kommun

2. Är det rimligt att det ska gå att få rådighet att genomföra åtgärder på annans mark?

Svarsalternativ	Ja	Nej	Ja med reglering/ förbehåll
	22	1	12

Kommentarer på frågan:

- Ja om det är allmänt skyddsintresse, nej om det är privat skyddsintresse
- Åtgärder ska placeras där nyttan är störst.
- Ja, endast till certifierade anläggningar
- Nödvändigt även om dialog/ samverkan är att föredra

3. Ska både privata och offentliga aktörer ges denna möjlighet?

Svarsalternativ	Ja	Nej	Tveksam	Ja med reglering/ förbehåll
	10	7	5	11

Kommentarer på frågan:

- Ok för privata på privat mark, ej för privata där kommunala intressen finns
- Ja, beroende på platsens förutsättningar
- Ja om det är reglerat (servitut, plan, expropriation)
- Nej, befintligt system är tillräckligt
- Ja endast för att åtgärda samhällsviktiga funktioner, akuta risker
- Ja endast om kommunen ger stöd för det
- Nej, bara för offentliga aktörer

4. Behövs ett nytt system för att fördela kostnaderna mellan de som får nytta av åtgärderna? Dvs ett system som inte bara fördelar kostnaderna utifrån nytta i dagens situation. (gemensamhetsanläggningar, markavvattningsamfälligheter).

Svarsalternativ	Ja	Nej	Tveksam	Ja med reglering/ förbehåll
	24	0	4	2

Kommentarer på frågan:

- Ja under förutsättning att lån kan betalas tillbaka
- Ny organisationsform behövs, funkar inte med stora samfälligheter
- Ja, statlig finansiering
- Enligt princip för gatukostnadsersättning
- Nyttan i ett längre tidsperspektiv behöver vägas in, frågan är vilket?
- Ja, ny skatt? Turistskatt? De som får mest betalar mest
- Otroligt svårt att väga in framtida nyttor
- Svårt, de som får nytta av stranden för rekreation bör också betala

5. Behövs ett system som underlättar reträtt för de som är värst drabbade?

Svarsalternativ	Ja	Nej	Tveksam	Ja med reglering/ förbehåll
	28	1	5	1

Kommentarer på frågan:

- Ja, om investering säkras
- Absolut måste finnas snarast för ökad förutsägbarhet
- Var är reträtt en lösning? Hur kan förankring ske politiskt
- Reträtt är ofta bästa lösning
- Bra med system som möjliggör rättvis planerad reträtt

6. Vem ska i så fall betala ersättning till den som drabbats?

- Nationellt system som bygger på fond, försäkring, bidrag (6st)
- Statlig finansiering (4st)
- Bör bygga på fonder (3st)
- Kommun + statlig reträttfond (2st)
- Nytt avgiftssystem där försäkringsbolag bidrar (2st)
- Kommun och försäkringsbolag ska dela på kostnaden (2st)
- Frågan bör utredas (2st)
- Beror på förutsättningarna, kommunalt eller enskilt ansvar enligt befintligt system, visst statligt stöd
- Naturskadefond (exploator finansierar) eller statlig fond
- Ingen åsikt

Slutkommentar från respektive grupp:

Grupp 1

Reträttfrågan kan inte tas på kommunal nivå då det för politikerna är omöjligt att lyfta frågan eftersom boende inte kommer kunna ta till sig den. Därför behöver frågan lyftas till nationell nivå vad gäller prioritering och finansiering.

Grupp 2

Ingen dokumentation hittades.

Grupp X

Mycket samstämmighet mellan deltagare (spelade vi våra roller)

Mycket osäkerheter kring nya förslag, metoder och verktyg.

Grupp Y

Ett samordningsansvar behöver definieras och tydliggöras utifrån ansvar, skyldigheter och finansiering innan det utreds. Det behöver utredas om annan aktör än kommun är mer lämplig t. ex Lantmäteriet.

Om kommunen får samordningsansvar måste det utgå från att fastighetsägare är intresserade av att agera och uppdraget måste finansieras enligt finansieringsprinciper. Ett samordningsansvar innebär administrativa kostnader.

Grupp Z

Kommuner bör få ett samordningsansvar då de har resurser och andra möjligheter.

Rådighet på annans mark kan vara ok vid akuta situationer men endast för offentliga aktörer. Ett nytt system behövs för fördelning av kostnader

och för planerad reträtt. Kostnaderna för planerad reträtt bör fördelas mellan stat och kommun.

Grupp 5

Kommunala intressen större än privata. Privata intressen bör i första hand ta hand om egna skydd men ett samordningsansvar där kommuner stöttar med kompetens kan vara en fördel. Samordning kan också ge ökade möjligheter till gemensam finansiering. Ett nytt system behövs för fördelning av kostnader och för planerad reträtt.

Grupp 7

Gruppen enig om att det finns både många fördelar och nackdelar med ett kommunalt samordningsansvar.

Det är tvunget att ett system införs för att få rådighet över annans mark för att genomföra åtgärder, vilket kräver en modell för intrångsersättningar

I huvudsak ska det vara möjligt för offentliga aktörer att få rådighet men i vissa fall ska även privata aktörer kunna få rådighet med förbehåll/regleringar.

Sammanställt av Pär Persson

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane